

BESLUTSFÖRSLAG

Lindfors, Caisa
Caisa.Lindfors@skane.se

Datum 2025-11-24
Ärendenummer 2025-POL000393

Remiss - En kulturkanon för Sverige SOU 2025_92

Ordförandens förslag

1. Kulturnämnden avger yttrande på betänkandet "En kulturkanon för Sverige" (SOU 2025:92) enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning

Region Skåne har beretts möjlighet att lämna ett yttrande på betänkandet "En kulturkanon för Sverige" (SOU 2025:92). Sista dag att inlämna yttrandet är den 7 januari 2026.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2025-10-09
2. Yttrande KN
3. En kulturkanon för Sverige SOU 2025_92
4. Remissmissiv

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Bakgrund

Regeringen beslutade den 21 december 2023 att ge en kommitté i uppdrag att ta fram en svensk kulturkanon som ska vara ett levande och användbart verktyg för bildning, gemenskap och inkludering (dir. 2023:180). Syftet är att göra svensk kultur tillgänglig för fler.

Kommittén skulle utse vilka konst- och kulturområden som ska ingå i Sveriges kulturkanon och fastställa kriterier för valet av verk. Med

utgångspunkt i dessa kriterier skulle expertgrupper med sakkunskap inom de olika områdena självständigt avgöra vilka verk som ska ingå i kanon. I uppdraget ingick även att föreslå hur en kulturkanon ska tillgängliggöras och hållas relevant över tid. Kommittén överlämnade sitt betänkande till Kulturdepartementet i augusti 2025. Betänkandet har skickats ut till 140 remissinstanser med sista svarsdatum 7 januari 2026.

Regeringen vill ha synpunkter på överväganden och förslag i betänkandet om hur Sveriges kulturkanon ska förvaltas, tillgängliggöras och hållas relevant över tid (avsnitt 6) samt konsekvenser (avsnitt 7).

Kort beskrivning av innehållet i betänkandet

Den organisationsform som föreslås för kulturkanonen är en självständig stiftelse vars finansiering kommer från Allmänna arvsfonden. Stiftelsen ska vara politiskt oberoende och ha ansvar för den digitala portal som kommittén föreslår ska utgöra kärnan för tillgängliggörandet av Sveriges kulturkanon. Den digitala portalens främsta målgrupp är den intresserade allmänheten, men med särskilt utformade inslag riktade till skolan.

Vidare ska stiftelsen ta fram läromedel och lärarhandledningar samt kompetensutvecklande insatser för lärare. Kommittén föreslår även att regeringen ska överväga om kulturkanonen, i tillämpliga delar, ska införas i kursplanen för samhällsorientering inom vuxenutbildningen i svenska för invandrare (SFI).

Kommittén presenterar 100 verk som tillsammans ska utgöra stommen i Sveriges kulturkanon. Dessa verk ska leda till en djupare och bredare förståelse för Sveriges kultur och historia genom att fungera som fönster in i en bredare bildningsresa med många olika perspektiv. Verken ska i första hand presenteras via den digitala portalen.

Utöver de 100 verken ska aktörer från hela landet uppmuntras att initiera och genomföra regionala och lokala kanonprojekt som via den digitala portalen kopplas till Sveriges kulturkanon. Dessa regionala och lokala aktörer ska inte ha krav på sig att ha föremål i sina samlingar som direkt kan kopplas till verken på 100-listan. Här pekas

regionala museer ut som viktiga aktörer som i bred samverkan regionalt och lokalt initierar och driver kulturkanonprojekt.

Dessa regionala kulturkanoner föreslås vara prioriterat i implementeringen av Sveriges kulturkanon. I arbetet med att utveckla en regional och lokal kulturkanon pekas samverkan med studieförbund och folkhögskolor ut som en bas i arbetet med att främja ett engagemang för bildning, fortbildning och livslångt lärande.

Region Skånes yttrande

Region Skåne yttrar sig endast över de förslag som på ett eller annat sätt berör regionala kultur- och kulturarvsaktörer och folkbildningen samt de ekonomiska konsekvenserna av kommitténs förslag:

- 6.2.4 Tillgängliggörande av kanon genom kultur- och kulturarvsaktörerna
  - [att] kanon tillförs regionala och lokala perspektiv. Stiftelsen bör uppmuntra aktörer från hela landet, såväl offentliga som ideella och privata aktörer, att initiera och genomföra regionala och lokala kanonprojekt (Kanon för hela landet, sid 252)
- 6.2.6 Tillgängliggörande av kanon genom folkbildningen
- 6.3.2 Tillfälliga stimulansmedel till läns museer och andra regionala kultur- och kulturarvsaktörer för att initiera regionala kanonprojekt
- 7.1 Ekonomiska konsekvenser
  - Ekonomiska konsekvenser av kommitténs förslag till interimslösningar i avvaktan på att en stiftelse har bildats (sid 272)

Region Skåne yttrar sig inte över föreslagen organisationsform (förvaltning) eller hur kulturkanon ska hållas relevant över tid. Region Skåne yttrar sig heller inte om förslag som rör undervisning, oavsett skolform (tillgängliggörande).

Sammanfattning av Region Skåne yttrande

Region Skåne är positiv till förslaget ”Kanon för hela landet” sid 252 och håller med om att regionmuseerna kan spela en roll i detta arbete. Region Skåne saknar dock en beskrivning av hur de regionala kanonprojekt som ska uppmuntras via stimulansbidrag långsiktigt

ska finansieras. Region Skåne saknar också en beskrivning av regionernas roll i arbetet med den regionala delen av kulturkanonen. I sammanhanget saknas också en tydlighet kring vad som ska anses utgöra ett "regionalt kanonprojekt" och var avgränsningen går mellan dessa och den övriga verksamhet och det utbud som de regionala och lokala aktörerna erbjuder. Detta i ljuset av att de regionala och lokala initiativen inte ska ha krav på sig att ha föremål i sina samlingar som direkt kan kopplas till kanonlistan enligt betänkandet.

Region Skåne anser förslaget om tillgängliggörande av kulturkanon genom folkbildningen är bra men förslaget saknar skrivningar om folkbildningens "initierade pilotprojekt med utgångspunkt i Sveriges kulturkanon" ska finansieras inom nuvarande ekonomiska ram eller om staten tillför medel.

I betänkandet föreslås att det tillfälliga stimulansbidraget om 20 miljoner kronor för år 2026-2028 kan fördelas via exempelvis anslag 1:6 Bidrag till regional kulturverksamhet, eller anslag 7:2 Bidrag till kulturmiljövård inom utgiftsområde 17 i statens budget. Bidrag till regional kulturverksamhet betalas ut till regionerna enligt förordning (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet. Bidrag till kulturmiljövård fördelas av Länsstyrelserna på delegation från Riksantikvarieämbetet. Kulturmiljövårdbidraget regleras av Förordning (2010:1121) om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer.

Region Skåne har svårt att yttra sig över förslaget på hur stimulansbidraget ska fördelas. Om kommitténs förslag ska tolkas som en förstärkning av kultursamverkansmodellen, fritt för regionerna att fördela till de kulturaktörer som ingår i kultursamverkansmodellen i respektive region utifrån regionala förutsättningar och prioriteringar, är förslaget bra. Då kan exempelvis även regional enskild arkivverksamhet och främjande av hemslöjd inom kulturarvsområdet ta del av medlen. Ska förslaget istället tolkas som att endast alla regionmuseer ska tilldelas stimulansbidrag via kultursamverkansmodellen och "andra regionala kultur- och kulturarvsaktörer" ska söka stimulansmedel via Länsstyrelserna är förslaget mindre bra. Dels frångår staten kultursamverkansmodellens intentioner och ökar styrningen, dels utestänger det flera kultur- och kulturarvsaktörer att ta del av stimulansbidraget eftersom de inte

heller kan söka kulturmiljövårdsanslaget.

Fredrik Sjögren
Ordförande

Anna Lyrevik
Kulturchef